

Ehkäisevän päihdetyön järjestäminen Kemijärven kaupungissa

539/31.318/2019

KH 18.11.2019 § 390

Lapin aluehallintovirasto muistuttaa, että kuntien tulee nimetä ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä vastaava toimielin, joka huolehtii, että ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain 5 §:n mukaiset tehtävät hoidetaan kunnassa. Aluehallintovirasto selvittää kuntien ehkäisevän päihdetyön tilannetta. Kuntien ehkäisevä päihdetyö on lakisääteistä (523/2015; 1326/2010) toimintaa, jolla ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja aluehallintovirastot selvittivät loppuvuodesta 2016 ehkäisevän päihdetyön toteutumista kunnissa. Selvityksen tulosten perusteella ehkäisevän päihdetyön rakenteet olivat monessa kunnassa heikot ja lakisääteisten tehtävien hoitamisessa oli merkittäviä puutteita (ks. Lapin aluehallintoviraston alueen tilanne: raportti ja kansallisesti: Markkula & Warpenius 2017). Aluehallintovirastot seuraavat tilannetta vuonna 2019. Ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskeva laki (523/2015) määrittää kunnan järjestämisvastuun lisäksi kunnan tehtävät ehkäisevässä päihdetyössä.

Kuntien ehkäisevään päihdetyöhön sovelletaan lisäksi terveydenhuoltolain (1326/2010) 11 ja 12§:ssä säädetyllä tavalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä sitä koskevasta suunnittelusta ja raportoinnista. Kyseessä olevat lakikohdat velvoittavat kuntia hyvinvointikertomuksen koostamiseen ja raportointiin sekä ottamaan huomioon terveys- ja hyvinvointinäkökohdat kunnan kaikissa toiminnoissa. Ehkäisevää päihdetyötä koskevan lain 5§:n mukaan kunnan tulee organisoida tarpeen mukainen ehkäisevän päihdetyön toiminta alueellaan ja nimetä vastaava kuntalain mukainen toimielin. Kunta voi päättää, minkä nykyisin toimivan toimielimen vastuulle laissa määritellyt alla kuvatut tehtävät määrätään. Käytännössä toimielin voi vastuuttaa tehtävät ja niiden koordinoinnin jollekin monialaiselle työryhmälle kunnassa tai alueella.

Kunnan tehtävä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ottamalla käyttöön tehokkaat ehkäisevän päihdetyön menetelmät erilaisissa ympäristöissä ja hallinnonaloilla. Toimielimen tulee varmistaa, että kunnan hallinnonalat toteuttavat ehkäisevää päihdetyötä, päihde oloja seurataan sekä päihdehaitoista ja niiden vähentämisestä viestitään ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan kaikissa kunnan tehtävissä. Lisäksi toimielimen tulee lain mukaan huolehtia, että kunnan omat toimet sovitetaan yhteen poliisin, alkoholilain (1102/2017) ja tupakkalain (549/2016) noudattamisen valvonnan, elinkeinoelämän ja erityisesti yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa.

(Palvelualuejohtaja Marjo Säarelä, 040 568 2130)

Päätösehdotus (kaupunginjohtaja): Kaupunginhallitus päättää, että Kemijärven kaupungin ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin on hyvinvointilautakunta. Hyvinvointilautakunta huolehtii, että ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain 5 §:n mukaiset tehtävät hoidetaan kaupungissa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi: Hyvinvointilautakunta
Lapin aluehallintovirasto